BİR ANITPARK PROJESİNİN TASARIM SÜRECİ¹

THE DESIGN PROCESS FOR THE MEMORIAL PARK PROJECT

Özgür YERLİ¹, Sinem ÖZDEDE²¹⁻²Düzce Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Düzce / Türkiye

Öz: Kişileri, yapıları, olayları, kavramları ve objeleri çeşitli nedenlerle simgeleştirilme eylemi kültürün bir ürünüdür ve bu ürün, anıt olarak anılmaktadır. Anıtsal mimari öğeler; çeşitli temalar, hatıralar, efsaneler, gelenekler ve hatta gerçek olayları temsil edebilmektedir. Mezarların anılaşması da benzer şekilde önemli kişi ya da kişilerin anısını belleklere taze tutabilmek ve yaşıatabilmek adına ortaya çıkmıştır. 2 Temmuz 1993'te Sivas'ın merkezindeki Madımak Otel'i'nde düzenlenen Pir Sultan Abdal'ı anma etkinliğinde çıkan olaylarda, otelde bulunanlardan 33 kişi hayatını kaybetmiş ve olay 'Madımak Olayı' olarak tarihe geçmiştir. Çalışmanın amacı, 2 Temmuz 1993 tarihinde Madımak'ta yaşanan olaylarda hayatını kaybedenlerin anısına, anıt niteliği taşıyan bir anıtpark projesinin tasarlanmasıdır. Çalışma alanı Sivas ilinin Şarkışla ilçesine bağlı Ortaköy'dür. Çalışmanın yöntemi ise proje tasarım süreçlerine dayanmaktadır. 2 Temmuz olaylarının anısına tasarlanan anıtparkın temel kaygısı, yaşamını yitiren insanların bu mekanda sonsuza dek yaşatılması ve mekanın 33 canın ruhunu barındıran simgesel bir anıtmazara dönüştürülmesi fikrini taşımaktadır. Sonuç olarak tasarlanan alan kullanımları ile olaya ve alevilik, bektaşilik kültürüne dair okuma, izleme, bilgilendirme eylemleriyle beraber çeşitli aktif ve pasif rekreasyona imkan sunan fonksiyonlar alana kazandırılmıştır. İnsanların sosyalleştiği kültürlerin paylaşıldığı, barış, dostluk, hoşgörü, ve kardeşlik duygularının pekiştirildiği bir anıtpark kurulmuştur. Bu sayede toplumda derin izler bırakan bu olayın akıllarda taze tutulması ve yılın sadece anma günlerinde değil, her günü mekanın kullanılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sivas, Anıtpark, Peyzaj Tasarımı

Abstract: The act of symbolizing people, structures, events, concepts and objects for various reasons is a product of culture and this product is called monument. Monumental architectural factors can represent various concepts, memories, legends, traditions and even real events. The monumentalization of the tombs occur in order to keep the memories of the important person or people fresh and to keep them alive. Events took place on 2 July 1993 in remembrance of Pir Sultan Abdal held in the Madımak Hotel in the center of Sivas. This event where 33 people lost their lives in the hotel passed down to our history as 'Madımak Incident'. The aim of this project is to design a memorial park that has qualifications of a monumental memory for those people who lost their lives during the Madımak Incident on 2 July 1993. The study area is Ortaköy, in the Şarkışla district of the Sivas City. The method of this study is based on project design processes. The main concern of the memorial park designed to commemorate the events of 2 July, is the idea that the lives of those who lost their lives will be kept alive forever in this space and converted into a symbolic monument that houses the spirit of 33 lives. As a result, designed field uses and the functions that provide various active and passive recreation together with reading, monitoring, informing actions on the cultural aspects of the Alevism and Bektashism are gained. A memorial park is fictionalised that allows socialization of people, sharing of cultures, the feelings of peace, friendship, tolerance and brotherhood are reinforced. In this respect, it is aimed to keep this event which left deep traces in the society, fresh on the minds of people, and to design this place to be used every day, not just during the commemorations.

Key Words: Sivas, Memorial Park, Landscape Design

Doi: 10.17365/TMD.2017.1.003.x

- (1) *Sorumlu Yazar: Özgür YERLİ, Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü Düzce / Türkiye, ozguryerli@gmail.com* *Geliş Tarihi / Received: 13.11.2016* *Düzeltilme Tarihi / Revision Date: 16.01.2017* *Kabul Tarihi / Accepted: 19.02.2017* *Makalenin Türü: Type of article (Araştırma – Uygulama / Research - Application)* *Çıkar Çatışması / Conflict of Interest: Yok / None* *" Etik Kurul Raporu Yok – None of Ethics Commit*

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:148 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

GİRİŞ

Tarih boyunca tüm kültürlerin ölüm karşısındaki ortak inançları, ölümün yalnızca biyolojik aktiviteler sonucunda gelişen bir son olmadığıdır. Özellikle dinlerin de etkisi ile ölüm, bir yaşam biçiminden başka bir boyuta geçiş ya da bir anlamda yolculuk olarak görülmüştür. Bu inanç doğrultusunda, insanoğlu ölülerine yolculukları sırasında barınabilecekleri geçici konaklama yerleri inşa etmiştir (Uslu, 1997:1).

Toplumların ve kişilerin yaşantısında; olaylara, kişilere, yapılara, kavramlara ve objelere çeşitli nedenlerle yapılan simgeleştirilme işlemi, kültür denilen olgunun en ilginç yönlerinden biri sayılabilmektedir. Oluşturulan simgelerin büyük bir bölümünü ise anıtlar oluşturmaktadır. Türkçe sözlüklerde anıt; “tarihsel bir özelliği olan büyük ve önemli bir olayı, ulusça sevilen, sayılan, tarihe geçmiş bir kimseyi gelecek kuşaklara tarih boyunca anımsatmak için yapılan ya da dikilen, göze çarpacak büyüklükte, simge niteliğinde yapı, yontu, gömüt, sütun ya da benzeri bir yapıt” olarak tanımlanmaktadır (Dülgerler ve Karadayı Yenice, 2008: 67-77). Çil (2010:5) ise anıtları, gelecek nesillere aktarılabilecek kültürel izler olarak tanımlamıştır.

Foxall (2013:167) kültürel, politik ve sosyal coğrafya alanında yapılan birçok yeni çalışmanın, kimlik, bellek ve peyzaj arasında iliş-

ki kurduğundan, bununla beraber tarihçilerin, siyaset bilimcilerin ve sosyologların, anıtları resmi tarihin ve belleğin yansımaları olarak kabul ettiklerinden bahsetmiştir.

ohnson ve diğ. (2004:316-328) de benzer şekilde anıtsal mimari ve anıtların, günlük yaşamın coğrafyasını çerçevelemedeki rolünün, toplumun sosyal hafızası açısından hafife alınamaz olduğunu belirtmiştir.

Alderman ve Dwyer (2009:51), kamusal semboller olarak tanımladıkları anıtların, yalnızca geçmişe yönelik bazı perspektifleri yansıtmakla kalmadıklarını, toplumsal düzenin bir parçası olarak daha büyük kültürel manzaratları tarif ettiklerini söylemişlerdir.

Yaşadığı dönemde önemli olaylarda adı geçmiş insanlara anıt mezar yaptırma geleneği çok eski dönemlerden beri süregelen geleneğidir. Osmanlı İmparatorluğu Dönemi’nde ülkemizde türbe yapımı olarak ortaya çıkan bu gelenek, daha sonra simgesel özellik taşıyan yapısal materyallerle göze çarpmakta ve “anıt mezar” adını almaktadır. Anıt mezarları diğer mezarlardan ya da mezarlıklardan ayrılan en önemli özellik, özel bir kişi için yaptırılmış olması ve daha gösterişli yapısal ve bitkisel materyaller içermesidir. Ölümün bilinmezliğine, unutmanın ve unutulmanın ezici ağırlığına yönelik bir tür karşı koyuşu simgeleyen anıt mezarlar, hemen hemen bütün kültürlerde önemli bir konuma sahiptir. M.Ö. 4. yüz-

yıldan itibaren yaygınlaşmaya başlayan anıt mezarlar; krallar, soylular ve bazı zenginler için inşa edilmişlerdir. Bu mezarlar, tasarım ve planlama açısından büyük çeşitlilik gösteren, genelde kent dışında büyük yolların yakınında, büyük yapı kompleksleri olarak tasarlanmışlardır (Ak, 2003:1).

Cumhuriyetin ilanından sonra ülkemizde anıt mezar yapımı konusunda ilk ciddi çalışma Anıtkabir ile ortaya çıkmıştır. Atatürk'ün ölümünün ardından anıt mezar yapımı için araştırmalar başlamış, kurulan komisyonun çalışmaları sonunda Rasattepe olarak anılan bugünkü tepe tercih edilmiş ve istenilen yapının özellikleri belirlenmiştir. Bu özelliklere göre; Anıtkabir bir ziyaret yeri olacaktır. Bu anıt, Büyük Ata'nın; asker Mustafa Kemal, devlet adamı Gazi Mustafa Kemal, büyük politikacı ve bilim adamı, büyük düşünür ve nihayet yaratıcı büyük dehanın vasıflarının, güç ve yeteneklerinin bir timsali olacaktır. Anıtkabir'in ihtişamının uzaktan da görülmesi sağlanacaktır (Ak ve Kesim, 2013:38-55).

Bir başka anıt mezar örneği ise İzmir'in Menemen İlçesi'nde bulunan Kubilay'ın Anıt Mezarıdır. Mezar, Menemen ilçesinin güney çıkışında en yüksek noktada yapılmıştır. Anıtkabir örneğinde olduğu gibi anıt blok, çevreden soyutlanmak için yükseltilmiştir. Anıt mezar çevresini sınırlandırmak için herhangi bir sınır elemanı kullanılmamış, bunun yerine yaklaşık 5.000 m²'lik alan bitkilendi-

rilmıştır. Türkiye siyasetine yön vermiş kişilerden Adnan Menderes ve Turgut Özal'ın Anıt Mezarlarının yer seçimi yapılırken, diğer örneklerde olduğu gibi, kentin büyük bir kısmından algılanabilecek bir alan tercih edilmiştir. Her iki mezarda da anıt bloğunun yükseltilmemiş olması, çevreden soyutlamak ve anıtsallaşmak kaygısının bulunmadığı göstermektedir. Turgut Özal'ın Anıt Mezarında giriş, alle çalışmasıyla desteklenmiş ve anıt odak noktası konumuna getirilmiştir. Adnan Menderes'in Anıt Mezarında ise bir tören alanına yer verilmiştir (Ak ve Kesim, 2013:38-55). Ülkemizden birkaç anıt mezar örneği Şekil 1'de görülmektedir.

Şekil 1. Ülkemizden Birkaç Anıt Mezar Örneği (Anonim, 2017a-b-c)

Çanakkale Savaşları sırasında şehit olan Türk askerleri için yapılan anıt da yine geniş bir

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:148 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

perspektiften kolayca algılanabilir konumdadır. Ankara’da bulunan Devlet Mezarlığı, Çanakkale Şehitliği gibi fazlaca mezarın yer aldığı fakat vurgunun büyük ve tek bir anıta yapıldığı bir tasarım özelliğine sahiptir. Örnek bir çevre düzenine sahip olan alanda Türkiye’nin ileri gelen devlet adamlarının mezarları bulunmaktadır. Mezarların orta noktasında bulunan anıt, Ankara’nın birçok yerinden algılanabilmektedir. Geniş giriş kısmı ile başlayan ana aks, anıtle son bulmaktadır (Ak ve Kesim, 2013:38-55).

Uslu (1997:210), yaptığı çalışmada anıt mezar planlamasının, aynı zamanda kentsel açık yeşil alan sisteminin bir parçası olarak ele alınması gerektiği vurgulamış, bu tip alanların kenti çevreleyen yeşil doku işlevini de yüklenecik alanlar olarak tasarlanmalarının mutlak zorunluluk olduğunu belirtmiştir. Buna göre tasarım ilkeleri şu şekilde olmalıdır:

- * Anıt mezar alanına, bir kontrollü giriş olmalı, birden fazla giriş verilecekse bu girişlerin de kontrollü olması sağlanmalıdır.
- * Alanda yer alacak yapısal birimlerden idari yapı, danışma, güvenlik birimi çiçekçi vb. mümkün olduğunca bir arada yer almalıdır.
- * Anıt mezar bir defin alanı olmakla birlikte, bu alanlarda tören alanı, oturma ve dinlenme üniteleri de düzenlenmelidir.

- * Anıt mezar alanı içerisindeki yapısal düzenlemede, bitkisel doku ile birlikte suyun bulunduğu yapısal unsurlara, çeşme ve kuş evleri gibi bazı ilgi çekici tasarım elemanlarına da yer verilmeli, kuş, kelebek, böcek gibi fauna için oluşturulmuş çekici mekanlarla alanın doğallığı güçlendirilmelidir.
- * Anıt mezar giriş kapılarında, yoğun ziyaretlerin gerektiği zamanlarda kullanılacak yeterli sayıda otopark alanına yer verilmelidir.
- * Servis araçlı girişler dışında, alana araçla girilmesine izin verilmemelidir.
- * Tören alanının büyüklüğü maksimum ziyaretçi sayısına göre belirlenmelidir.
- * Tören alanında kürsü bulunacaksa, tüm ziyaretçiler tarafından görülebilecek bir yere yerleştirilmelidir.
- * Anıtın büyüklüğü, arazinin büyüklüğüyle doğru orantılı olmalıdır.

Mezarlıklar ve anıtmezarların başka bir özelliğine dikkat çeken araştırmacılar, bu alanların ve yapıların, kültür ve inanç turizmi açısından çok önemli potansiyellere sahip olduklarını vurgulamışlardır (Er, 2016:1439; Akkuş ve Güneş, 2016:83). Sever (2016:2135-2157), inanç turizmi ve kültürel miras arasında ilişkiye atıfta bulunarak yöre ve bölge ekonomisine olumlu katkılarından bahsetmiştir.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring
ID:148 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Benzer şekilde Chiesura (2004:129-138) da kente ait estetik, tarihi ve rekreasyonel değerlerinin, kentin cazibesini artırdığından ve onu turistik bölge olarak tanıtarak istihdam ve gelir yarattığından bahsetmiştir.

Anıtsal mimari, bir fikrin anlamını sembolize edebildiği gibi bir rejim tarafından, toplumda birlik ve amaç duygusu oluşturmaya yardımcı olabilecek bir araç olarak kullanılabilir. Anıtsal mimari öğeler aynı zamanda çeşitli temalar, hatıralar, efsaneler, gelenekler ve hatta gerçek olayları temsil edebilmektedir (Adams, 2013:280-303).

Yukarıdaki ifadenin somutlaşmasına neden olacak bir örnek 2 Temmuz 1993'te Sivas'ın merkezindeki Madımak Oteli'nde yaşanmış, Pir Sultan Abdal'ı anma etkinliğinde çıkan olaylarda, otelde bulunanlardan 33 kişi hayatını kaybetmiştir. Dönmez ve Özaltunoğlu (2014:43-74), 'Madımak Olayı' olarak tarihe geçen bu olayın, birçok gazeteci, yazar, müzisyen ve tiyatrocu için de önemli bir gereç olduğundan bahsetmiştir. Bunlara ek olarak tasarım disiplini açısından da konu gereç haline gelmiş ve 2010 yılında hem olayın hem de hayatını kaybedenlerin anısına bir anıtpark tasarımı yarışması organize edilmiştir. Yarışmanın organizasyonunu ORVAK (Ortaköylüler Sosyal Yardımlaşma, Kültür, Eğitim ve Sağlık Vakfı) ve TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi üstlenmiştir (Şartname, 2010:1).

Çalışmanın amacı, 2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas Madımak'ta yaşanan olaylarda hayatını kaybedenlerin anısına, anıt niteliği taşıyan bir anıtpark projesinin tasarlanmasıdır. Amaç yarışma şartnamesinde "benzer olayların bir daha yaşanmaması, ülkemiz insanının karakterini yansıtan barış, dostluk, hoşgörü, ve kardeşlik duygularının pekiştirilmesi" şeklinde tanımlanmıştır (Şartname, 2010:1). Ortaya konan alan kullanımları ile okuma, izleme, bilgilendirme eylemlerinin yanı sıra çeşitli aktif ve pasif rekreasyona imkan sunan fonksiyonlar alana kazandırılmıştır. Bu sayede toplumda derin izler bırakan bu olayın akıllarda taze tutulması ve yılın sadece anma günlerinde değil, her günü mekanın kullanılması amaçlanmıştır.

MATERYAL ve YÖNTEM

Çalışma alanı, Sivas ilinin Şarkışla ilçesine bağlı Ortaköy'dür. Köy, bulunduğu yörenin en büyük ve en gelişmiş köyü olup Sivas iline 108, Şarkışla ilçesine 21 km uzaklıktadır (Anonim, 2017d). Ortaköy'ün güneyinden Kaplan Deresi geçmekte, kuzeydoğusunda Çiçekliyurt, güneydoğusunda Karakuz, güneyinde Ortatopaç, batısında Hüyükköy yerleşimleri yer almaktadır. Proje alanı ise Ortaköy'ün güneydoğusunda bulunan tepedir. Proje alanının kuzeybatısında Ortaköy, batısında Kaplan Deresi, doğusunda ise Şarkışla-Ortaköy Karayolu bulunmaktadır. Proje alanının üzerinde yer aldığı tepe, bu-

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:148 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

lunduğu konum itibarı ile 4 yönde de manzara hakimiyeti olan yüksek bir noktadır. Sivas ve Ortaköy ile proje alanı ve yakın çevresinin konumu Şekil 2’de, proje alanına ilişkin arazi modeli ve bakı haritası Şekil 3’te verilmiştir.

Şekil 2. Proje Alanı Ve Yakın Çevresi

Çalışmanın yöntemi ise proje tasarım süreçlerine dayanmaktadır. Bu kapsamda aşama aşama yapılanlar şu şekilde sıralanabilmektedir:

* Alana ait doğal ve kültürel mevcut verilerin elde edilmesi ve bunlara yönelik çeşitli analizlerin yapılması,

Şekil 3. Proje Alanı Arazi Modeli Ve Bakı Haritası

- * İhtiyaç programının oluşturulması,
- * Konsept (ana fikir) çalışmasının tamamlanması,
- * Alan işlev diyagramının hazırlanması,
- * Kesin projenin ve görsellerin oluşturulması.

Turgut (2011:185-198), Şişman ve diğ. (2008:119-129), Çelikyay (2013; 11-22) ile Yerli ve diğ. (2015:34-47) tasarım disiplini konu ettikleri çalışmalarında, bu çalışmada-kine benzer şekilde tasarım süreçlerini yöntem olarak ele almışlardır.

BULGULAR

Yöntemin ilk aşaması olan alana ilişkin doğal ve kültürel verilerin incelenmesi sonucunda çalışmanın omurgası niteliği taşıyan konseptte altlık oluşturan Bektaşilik kültürü ile karşılaşmıştır. Bektaşî kültürünün temelinde ise semah olgusu yer almaktadır. Güray (2010;1-34), Semah kavramının, Tanrıya yakınlaşmak ve hatta kavuşmak için yapılan bir döngüyü anlattığını vurgulamış, İslam uygarlığının dini müzik ve dans kültürünü en betimleyici yapıları arasında sayılabilecek semahın, adeta bu sonsuz döngünün günümüze dek ulaşmış bir izi olduğundan bahsetmiştir.

Bektaşî kültürünün temelindeki semah olgusunun; yarışmanın amacını da oluşturan hoşgörü, sevgi, barış, dostluk ve kardeşlik

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:148 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

temaları ile kopmaz bağları bulunmaktadır. Çalışmanın konsepti de buna dayanmaktadır. Bahsi geçen dönüş bir devinimi ve sürekliliği çağrıştırmaktadır. Bu çağrışım ise dünyanın dönüşü, gecenin güne, günün geceye dönüşü ile bütünleşmekte, kısaca yerkürenin döngüsünü, yaşamın devamını ve hayatının sürekliliğini ifade etmektedir. Anıt, projedeki en temel ve merkezi figür konumundadır. Dolayısı ile bu dönüş anıtın etrafında olmalı ve anıtlar son bulmalıdır. Bu noktadan hareketle proje alanı etrafından dolanan ve anıtparkı çevreleyen yuvarlak formu bir yol kurgusu ortaya çıkmıştır. Bu yol, kültürün de temelini oluşturan semahı, dönmeyi, sürekliliği simgelemektedir. Ziyaretçiler, en yüksekte bulunan anıta ulaşmak için bu döngüde yol alacak adeta bu dönüşün bir parçası olacaklardır. Yol, ağaçlarla desteklenerek üçüncü boyutta da bir vurgu ögesi haline getirilmiştir. Döngünün sonunda yer alan “Anıt Yolu” ise artık anıta yani sona ulaşıldığını ifade edencesine güçlü bir aks şeklinde çözülmüştür. Dairenin merkezinde bulunan anıt, yaşam döngüsünün de merkezini simgelemektedir. Projenin konsepti ve buna dayalı olarak kurgulanan alan işlev diyagramı sırası ile Şekil 4 ve Şekil 5’te verilmiştir.

Şekil 4. Projenin Konsepti

Şekil 5. Alan İşlev Diyagramı

Teraslar, Sergi Duvarları ve Yürüyüş Yolları

Proje alanına doğu yönünden ulaşmakta ve 1505 kotundan Anıtpark’a giriş yapılabildiği gibi anıtın etrafında dönüşü sağlayan araç yolu kullanılarak 1520 kotundaki 49 araçlık batı otoparkının bulunduğu bölgeden de direkt anıt yoluna ulaşılabilir. Dönüşü simgeleyen araç yolu üzerinde 86 araçlık otopark yer almaktadır. 1505 kotundan alana girildiğinde 1507, 1509 ve 1511 kotlarında toplam 3 adet terasla karşılaşmaktadır. 2’şer metre kot farkı ile yükselen teraslar, amfi tiyatrosunun yer aldığı 1513 kotundaki platforma ulaşmak-

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:148 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

tadır. Terasları çevreleyen duvarlara, 3 metre genişliğinde yürüyüş yolları eşlik etmektedir. Terasların yükünü tutan 2,5 metre yüksekliğindeki duvarlar üzerinde girintili ve çıkıntılı şekillerde olmak üzere, 2 Temmuz olaylarını ve Bektaşî kültürünü simgeleyen fresk ve rölyefler yer almaktadır. Böylelikle terasları çevreleyen duvarların ve yürüyüş yollarının tamamı bir açık hava sergisine dönüşmüş olmaktadır. Anıtpark vaziyet planı Şekil 6’da görülmektedir.

Şekil 6. Vaziyet Planı

Üzerinde amfi tiyatronun yer aldığı 1513 kotundaki platform, anıt yolunun hemen altında bulunmaktadır. Amfi tiyatro yaklaşık 1000 kişi kapasiteli olup çeşitli toplantılar, konserler, tartışma ortamları, gösteriler, tiyatro ve sinema gösterimleri gibi çok çeşitli kullanım alanı olan bir mekandır. Perde olarak işlev gören duvar aynı zamanda anıt yolunun

en büyük taşıyıcısı görevini de üstlenmektedir. Perdenin diğer tarafı ise alanın doğu girişinden başlayarak amfi tiyatronun olduğu platforma ulaşan ziyaretçilere, 2 Temmuz 1993 olaylarını anlatan yazı ve figürlerin yer aldığı bir duvar şeklinde hizmet vermektedir. Teraslar, sergi duvarları ve yürüyüş yollarına ilişkin görseller Şekil 7’de görülmektedir.

Şekil 7. Teraslar, Sergi Duvarları ve Yürüyüş Yolları

Er (2016:1439), Akkuş ve Güneş (2016:83), Sever (2016:2135) ve Chiesura’nın da (2014:129) belirttikleri gibi buraya gelecek ziyaretçiler sayesinde alanın turizm potansi-

yeli artacak, bununla beraber yörede istihdam da sağlanacaktır.

Anıt Yolu ve Anıt

Anıt yolu ve üzerinde bulunduğu anıt en yüksek kotta yer almaktadır. Zaten anıtpark için seçilen alan, çevresine nispeten en yüksek bölgedir. Ortaköy, teraslar ve anıt yolunun yükseklik farklarını gösteren grafik ifade Şekil 8’de yer almaktadır.

Şekil 8. Yükseklik Farkları Grafiği

Anıt yolu üzerinde 2 Temmuz olaylarında hayatını kaybeden 33 şair, sanatçı ve yazarı temsil eden 33 simgesel mezar taşı bulunmaktadır. Bu taşlar, 2 metre genişliğinde, 25 cm yüksekliğinde ve neredeyse anıt yolunu boydan boya çevreleyen bir su yüzeyinin üzerinde konumlandırılmıştır. Taşların kökleri sudadır ve adeta suların içinden çıkıp yükseliyor hissini vermektedir. Burada suyun canlandırıcı, yaşatan, yaşamın kaynağı, hayatın yapıtaşı özelliği vurgulanmıştır. Simgesel mezar taşları üzerinde bulunan levhalarda, ölen kişilerin isimleri ve kısa hayat hikayeleri yazmaktadır.

Anıt 4 elemandan oluşmaktadır. Bunlar şekil olarak birbirine doğru kenetlenmek üzere

olan elleri andırmaktadır. Farklı büyüklükteki ve yükseklikteki her bir parça farklı dinden, dilden ve ırktan insanları temsil etmektedir. İnsanlar her ne kadar farklı din, dil ve ırktan olsalar da bir aradadırlar ve beraber yaşamaktadırlar. Bu farklılıkları bir arada tutan harç, kültürün de temelinde yatan kardeşlik, dostluk, aşk, hoşgörü ve birliktelik olgularıdır. Anıt, etrafında yer alan 33 simgesel mezar taşı ile ele alındığında, boyut olarak dikkati kendine çekmekte, kurgu ve fikrî anlamda çevresiyle birlikte bütünlük sağlamaktadır. Anıtın barındırdığı yuvarlak formlar ve plan görüntüsündeki bütünlük, konsepti destekler niteliktedir. Anıt, farklı bakış açılarından farklı görüntüler sunmakta, parçaların bir bütün halindeki görüntüsü konseptteki dönüş ve birlik temasına atıfta bulunmaktadır. Anıt yolunun genel bir görünüşü ile anıta ait plan ve görünüş Şekil 9’da yer almaktadır.

Şekil 9. Anıt Yolu ve Anıt

Atölyeler ve Diğer Kullanımlar

Anıt yolunun kuzeyinde, kuzey girişi ile ilişkili atölyeler yer almaktadır. İkişer metre yükseklik farkı ile konumlanmış toplam 6 atölye sırasıyla 1507 ve 1517 kotları arasında

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:148 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

da yer almaktadır. Atölyeler aynı anda ya da farklı zamanlarda konser, tiyatro, el işleri gibi çeşitli sanatsal etkinliklere, eğitimlere, toplantılara, sergilere, yöresel sunumlara, aktif ve/veya pasif rekreasyona imkan sunmaktadır. Anıtpark çevresinde toplam 155 araçlık otopark çözülmüştür. Anıt yolunun başında bulunan 49 araçlık otoparkın 4'ü protokole ayrılmıştır. Anıtparkın ve atölyelerin kuzeydoğu yönünden genel bir görünüşü Şekil 10'da görülmektedir.

Şekil 10. Anıtparkın Kuzeydoğu Yönünden Görünüşü

Anıt yolunun altında bulunan amfi tiyatro kullanımı içerisinde projeksiyon odası, depolar ve teknik hacimlere yer verilmiştir. Bunların dışında alanın güney girişinin bulunduğu bölgede tuvalet, depo, büfe, jeneratör gibi servis birimleri çözülmüştür. Amfi tiyatroya ilişkin plan ve kesit görüntüsü Şekil 11'de verilmiştir.

Şekil 11. Amfi Tiyatro Plan ve Kesiti

Proje alanının güney batısı başta olmak üzere yapısal alanlar dışında kalan tüm açık ve yeşil alanlar, çok amaçlı yeşil alan olarak değerlendirilmiştir. Bu alanlar anıtpark içerisinde yer alan kullanımlar dışında, ziyaretçilere uçurma, koşma, dinlenme gibi alternatif rekreasyon alanları sunmaktadır. Anıt ve tören alanı ile diğer kullanımların ilişkilerini gösteren mekânsal kurgu grafiği ile anıt, anıt yolu, teras ve diğer kullanımları gösteren kesit Şekil 12'de yer almaktadır. Buna göre Uslu'nun (1997:210) yapısal düzenleme ilkelerinde belirtmiş olduğu kullanımların çoğu bu projede de yer almaktadır.

Şekil 12. Alan Kullanımlarının Mekansal Kurgusu Ve Kesiti

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring
ID:148 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

SONUÇ

Bu çalışmada, kültürü, yaşanmışlıkları ve geçmişi yansıtmayı, onları geleceğe taşımayı amaç edinmiş anıtların, çağdaş kentlerin olmazsa olmazlarından olan açık ve yeşil alanlarla nasıl bütünleştirilebileceğine dair somut bir örnek gündeme getirilmiş, peyzaj ve bellek kavramları sentezlenmeye çalışılmıştır.

Proje alanı, kullanımlar açısından zengin bir mekâna dönüştürülmüştür. Sergi duvarları niteliğindeki küçük istinat duvarları, pano, levha gibi kullanımlarla olaya ve Alevilik, Bektaşilik kültürüne dair okuma, izleme, bilgilendirme eylemlerinin yanı sıra gezinti yolları, atölyeler, amfi tiyatro gibi kullanımlar ile aktif ve pasif rekreasyona imkân sunulmuştur. Kullanımların zenginliği alanın bir panayır havasına sokulduğu anlamına gelmemektedir. Çeşitli etkinliklerin, toplantıların, söyleşilerin, tartışmaların, eğitici-öğretici faaliyetlerin, sergi vb. paylaşımların bol olduğu, insanların sosyalleştiği, kültürlerin paylaşıldığı bütün halinde bir mekân hedeflenmiştir.

2 Temmuz olaylarının anısına tasarlanan anıtparkın temel kaygısı, yaşamını yitirenlerin bu mekânda sonsuza dek yaşatılması ve mekânın 33 kişinin ruhunu barındıran simgesel bir anıtmezarla dönüştürülmesi fikrini taşımaktadır. Fakat alanın bir anıtmezar gibi algılatılması, “ağlama-ağıt yakılma” mekanına dö-

nüşmesi demek de değildir. Amaç, yılın belli günlerinde yapılan anma törenlerinin dışında, önerilen çeşitli alan kullanımları ve elemanlarıyla birlikte yıl boyu kullanılan bir mekan oluşturulmasının sağlanmasıdır.

KAYNAKÇA

ADAMS, J. S., (2013). Monumentality in Urban Design: The Case of Russia, Eurasian Geographh and Economics, 49(3), 280-303

AK, M. K., (2003). Anıt Mezarların Peyzaj Mimarlığı Yönünden İncelenmesi ve İzzet Baysal Anıt Mezarı Çevre Düzenlemesi Örneği. A.İ.B.Ü. Fen Bilimleri Ens. Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara

AK, M. K., AKINCI KESİM, G., (2013). Anıt Mezarların Peyzaj Mimarlığı Yönünden İncelenmesi: İzzet Baysal Anıt Mezarı Çevre Düzenlemesi Örneği. Ormancılık Dergisi 9(2), 38-55

AKKUŞ, O., GÜNEŞ, G., (2016). Mersin-Aydıncık İlçesi ve Çevresinin Kültür Turizmi Potansiyeli Açısından Değerlendirilmesi. AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 16(2), 73-98

ALDERMAN, D. H., DWYER, O. J., (2009). Memorials and Monuments. International Encyclopedia of Human Geography, 51-58

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:148 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

ANONİM, (2017A). Anıtkabir. <https://www.anıtkabir.com.tr/Dosyalar/Sistem/Slayt/Anıtkabir-Slayt2.jpg>, Erişim tarihi: 02.01.2017

ANONİM, (2017B). Turgut Özal. <http://www.komarinsaat.com.tr/wp-content/uploads/2013/04/ozal1.jpg>, Erişim tarihi: 02.01.2017

ANONİM, (2017C). Adnan Menderes. <http://static.panoramio.com/photos/large/32353949.jpg>, Erişim tarihi: 02.01.2017

ANONİM, (2017D). Ortaköy, https://tr.wikipedia.org/wiki/Ortak%C3%B6y,_%C5%9Eark%C4%B1%C5%9Fla, Erişim Tarihi: 02.01.2017

CHIESURA, A., (2004). The Role of Urban Parks For The Sustainable City, Landscape and Urban Planning, 68(1), 129-138

ÇELİKİYAY, S., (2013). Bartın Üniversitesi Yerleşkesinde Rektör Konutu Tasarım Süreci Ve Mimari Projesi, İnönü Üniversitesi Sanat Ve Tasarım Dergisi, Cilt/Vol.1 Sayı/No.1 (2011): 11-22

ÇİL, H., (2010). Kamusal Alanda Heykelin Çevreyle İlişkisi ve İzmir, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, s: 86, İzmir

DÖNMEZ MUSTAN, B., ÖZALTUNOĞLU, M. O., (2014). Geleneksellik ve Modernite Geriliminde “Sivas Rock Scene”. Sosyoloji Araştırmaları Dergisi, 17(1), 43-74

DÜLGERLER, O. N, KARADAYI YENİCE, T., (2008). Türklerde Anıt Mimarisinin Bir Örneği; Konya Atatürk Anıtı, Selçuk Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi, 23(1), 67-77

ER, O., (2016). Bitlis Eren Üniversitesi Takvimlerine Kültürel Değerler Açısından Bir Bakış. A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, sayı:56, 1425-1440

FOXALL, A., (2013). A Contested Landscape: Monuments, Public Memory And Post-Soviet Identity In Stavropol, Russia. Communist and Post-Communist Studies, 56, 167-178

GÜRAY, C., (2010). Sema'dan Semaha Bir Sonsuz Devir. Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi, sayı:56, 1-34

JOHNSON, N., DUNCAN, J. S., SCHEIN, R., (2004). A Companion to Cultural Geography. Wiley-Blackwell, 316-328

SEVER, R., (2016). Battalgazi (Eski Malatya) İlçesinin Kültürel Peyzajında Tarih ve İnanç Turizmi. International Journal of Human Science, 13(1), 2135-2157

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:148 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

ŞARTNAME, (2010). Murat Gündüz - 2
Temmuz Canlar Anıtpark Ulusal Proje
Yarışması Şartnamesi

ŞİŞMAN, E. E., KORKUT, A., ETLİ, B., (2008). Tekirdağ Valiliği Tören ve Park
Alanı Peyzaj Tasarım Süreci, Tekirdağ
Ziraat Fakültesi Dergisi, 5(2):119-129

TURGUT, H., (2011). Erzurum Büyükşehir
Belediye Binası Ön Cephe Peyzaj
Tasarım Çalışmasının Tasarım İlkeleri
Bağlamında Değerlendirilmesi. Artvin
Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi
Dergisi. 12(2)185-198

USLU, A., (1997). Tarihi Süreç İçerisinde
Anadolu Mezarlıkları ve Çağdaş Bir
Yaklaşımla Ankara Kenti İçin Örnek

Bir Mezarlık Planlaması Üzerinde Bir
Araştırma. A.Ü. Ziraat Fakültesi Fen
Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı
Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi.
Ankara

**YERLİ, Ö., ÖZDEDE, S., KAYA, S.,
ÖZDAL, S., DURSUN, İ., (2015).** Bir
Üst Sokak Önerisinin Tasarım Süreci.
Düzce Üniversitesi Bilim ve Teknoloji
Dergisi. 3(1)34-47

Yazar Notu: Proje Tasarım Grubu:

İrfan DURSUN (Mimar)

Sinem ÖZDEDE (Peyzaj Mimarı)

Özgür YERLİ (Peyzaj Mimarı)

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:148 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

EXTENDED ABSTRACT

Introduction: Throughout history, all cultures have common beliefs regarding death. This belief, especially with the influence of religions, sees death as a journey. Therefore mankind has built temporary accommodation where they can stay during their journey to the other side. The act of symbolizing people, structures, events, concepts and objects for various reasons is a product of culture and this product is called monument. Monumental architectural factors can represent various concepts, memories, legends, traditions and even real events. The monumentalization of the tombs occur in order to keep the memories of important people alive and fresh. Memorial tombs of Atatürk, Kubilay, Turgut Ozal, Adnan Menderes, and the Turkish soldiers martyred during the Dardanelles Campaign can be seen as examples in our country. During the events took place on 2 July 1993 in remembrance of Pir Sultan Abdal held in the Madımak Hotel in the city center of Sivas, 33 people lost their lives in the hotel. This passed down in our history as the ‘Madımak Incident’. The aim of this project is to design a memorial park that has qualifications of a monument for those people who lost their lives during the Madımak Incident on 2 July 1993. **Objective and Scope:** The study area is Ortaköy, in the Şarkışla district of Sivas. The village itself is the largest and most developed one in the region, where it is 108 km from Sivas and 21 km from Şarkışla districts. The project area is a hill located in the southeast of Ortaköy. The hill is a high point, dominating its landscape in all 4 directions. The method of study is based on the design processes of project itself. In this context, all steps can be listed as follows:

- * Obtaining and analyzing existing natural and cultural data
- * Programming
- * Completing the concept of the study
- * Preparing the area functional diagram
- * Completing final projects and visual products.

Findings: Bektashi culture has been encountered as a result of examining the natural and cultural data related to the first step of the method. At the core of the Bektashi culture is a concept called “Semah”. The whirl of Semah evokes mobility and continuity. This metaphor is integrated into the rotation, the day-night cycle of the world. Briefly, this similarity represents the con-

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:148 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

tinuity and eternal nature of life. The monument represents the most basic and central figure in the project. Therefore this rotation must be around the monument and end with the monument. Based on that, the creation of a round-shaped road that goes around the project area surrounding the monument has occurred. This road symbolizes the “Semah”, the cycle, the continuity that constitutes the foundation of that culture. Visitors will take part, even be a part of this rotation, in order to reach the monument at the top. The “Memorial Road” at the end of the rotation is designed in the form of a strong axis, indicating that the final point, the monument, has been reached. The monument in the center of the circle symbolizes the center of the life cycle. In addition to this main concept of the project, other uses that provide completeness in design are also included. Terraces were built on the ground, where 3 terraces with a difference of two meters in height, were established. The walls surrounding the terraces are accompanied by 3 meter width walkways. There are frescoes and reliefs symbolizing the Bektashi culture and the events of the 2nd of July, with on the walls of 2.5 meters high holding the burden of the terraces. Thus the walls and walkways surrounding the terraces are transformed into an open air exhibition. There are 86 parking lots around the monument. The amphitheater with a capacity of about 1000 people has various uses such as various meetings, concerts, platforms, shows, theater and movie screenings. The monument and its road is located at the highest elevation. On the memorial road there are 33 symbolic tombstones representing 33 poets, artists and writers who lost their lives in the events of 2nd July. These stones are positioned 2 meters width, 25 centimeters high, and almost on the surface of the water surrounding the monument. The roots of the stones are in water, and they give the feeling of rising from the water. At this point, water is emphasized the property of activator, life source and constituent of life. Names and short biographies of the people who lost their lives were written on the symbolic tombstones placed on the tablets. The monument consists of 4 elements. These shapes are reminiscent of the hands that are about to hold one another. Apart from these, there are service units such as 6 outdoor atelier, storages, toilets, sales units and generators located in the field with a height difference of 2 meters. All open and green areas outside the structural component are utilized multi-purpose green areas. Besides its main use associated with the monument, these alternative recreational areas such as kiting, running, relaxing, etc. **Result:** The main concern of the memorial park designed to commemorate the events of 2nd July, is the idea that 33 people who lost their lives will be kept alive forever in this symbolic monument. As a result, together with informing actions on the cultural aspects of the Alevism and Bektashism, various active and passive recreational uses such as reading, monitoring were provided. A memorial park is fictionalised that allows socialization

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:148 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

of people, sharing of cultures, the feelings of peace, friendship, tolerance and brotherhood are reinforced. In this respect, it was aimed to keep this event which left deep traces in the society, fresh on the minds of people, and to design the same place to be used every day, not just during the commemorations.